

MESTO BARDEJOV – HLAVNÝ KONTROLÓR MESTA

Na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
na deň 25.4.2024

Materiál č. **6a**

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra mesta k záverečnému účtu mesta za rok 2023

Na základe:

§ 18f zákona č. 369/1990 Zb.
o obecnom zriadení v platnom znení

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Bardejove
berie na vedomie
Odborné stanovisko hlavného kontrolóra
mesta k záverečnému účtu mesta za rok
2023

Predkladá:

Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór mesta

Spracovateľ:

Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór mesta

Spravodajca:

Ing. Svetlana Steranková
Útvar hlavného kontrolóra mesta

Prerokované:

na zasadnutí MsR
na zasadnutí finančnej
komisie

V Bardejove 18.4.2024

HLAVNÝ KONTROLÓR MESTA BARDEJOV

O d b o r n é s t a n o v i s k o k záverečnému účtu mesta za rok 2023

Obsah:

1. Úvod	1
2. Záonné náležitosti záverečného účtu	1
2.1. Súlad záverečného účtu so všeobecne záväznými predpismi	1
2.2. Dodržanie informačnej povinnosti pri záverečnom účte mesta	2
2.3. Dodržanie povinnosti auditu	2
2.4. Metodická správnosť návrhu záverečného účtu	2
3. Rozpočtové hospodárenie mesta v roku 2023	3
3.1. Plnenie príjmovej časti rozpočtu	6
3.2. Výdavky programového rozpočtu	7
3.3. Finančné operácie	9
4. Zhodnotenie stavu pohľadávok a záväzkov	10
5. Stav majetku mesta	10
6. Stav a vývoj dlhu	10
7. Záver	11

1. ÚVOD

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2023:

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu záverečného účtu je zamerané na posúdenie súladu obsahu spracovaného návrhu záverečného účtu s príslušnými právnymi predpismi a na posúdenie súladu hospodárenia mesta v roku 2023 s príslušnými právnymi normami.

Stanovisko k návrhu záverečného účtu za rok 2023 som spracoval na základe Odborom ekonomiky MsÚ spracovaného materiálu „Návrh záverečného účtu mesta a finančného usporiadania za rok 2023“ a na základe účtovných a finančných výkazov mesta, účtovnej závierky k 31.12.2023 a kontrolnej činnosti útvaru hlavného kontrolóra.

2. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO ROZPOČTU

2.1. Súlad záverečného účtu so všeobecne záväznými predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2023 bol spracovaný v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
 - Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení,
 - Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách
- a ostatné súvisiace právne normy.

Predložený návrh rozpočtu mesta z hľadiska metodickej správnosti je spracovaný v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktoré je pre samosprávu záväzné a nadväzuje na zber informácií pre potreby štátneho rozpočtu a štátneho záverečného účtu.

Návrh záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2023 je predkladaný na rokovanie MsZ v Bardejove v zákonom stanovenej lehote do 30.6.2024.

Záverečný účet spĺňa náležitosti určené § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

2.2. Dodržanie informačnej povinnosti pri záverečnom účte mesta

Návrh záverečného účtu mesta bol verejne prístupný na úradnej tabuli mesta a webovej adrese:

<http://www.bardejov.sk/mestsky-urad/hospodarenie-mesta/zaverecny-ucet-mesta>

a na úradnej tabuli vo vestibule MsÚ v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote pred jeho schválením, v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a predložený na verejnú diskusiu v zmysle ustanovenia § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách.

2.3. Dodržanie povinnosti auditu

Mesto si dalo overiť účtovnú závierku aj konsolidovanú účtovnú závierku k 31.12.2023 audítorom Hirekon s. r. o., Jahodová 42, Prešov, podľa osobitného predpisu, zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení, §9, ods. 4.

Mesto si dalo overiť účtovnú závierku k 31.12.2022 u tej istej spoločnosti. Správa nezávislého audítora bola ukončená 6.11.2023 a podľa názoru audítora priložená účtovná závierka poskytovala pravdivý a verný obraz finančnej situácie mesta k 31. decembru 2022 a výsledku jej hospodárenia za rok 2023 okrem vplyvu skutočností uvedených v základe pre podmienený názor. V správe sa taktiež konštatuje, že mesto konalo v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

Mesto si dalo overiť konsolidovanú účtovnú závierku k 31.12.2022 u tej istej spoločnosti. Správa nezávislého audítora bola ukončená 6.11.2023 a podľa názoru audítora priložená konsolidovaná účtovná závierka poskytovala pravdivý a verný obraz konsolidovanej finančnej situácie konsolidovaného celku k 31. decembru 2022 a konsolidovaného výsledku hospodárenia k 31.12.2022.

2.4. Metodická správnosť návrhu záverečného účtu

Predložený záverečný účet bol vypracovaný v zmysle § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách a obsahuje všetky povinné náležitosti podľa § 16 ods. 2 a ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách a okrem nich aj ďalšie informácie ako sú, napr.:

- údaje o hospodárení rozpočtových organizácií, ktorých je mesto zriaďovateľom,
- údaje o výške a štruktúre pohľadávok a záväzkov,
- stav majetku mesta,
- stav a vývoj dlhu mesta.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v zmysle Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42 zo dňa 08. 12. 2004, ktorým sa stanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Podľa vyjadrenia v záverečnom účte mesto v roku 2023 nevykonávalo podnikateľskú činnosť. Z tohto dôvodu záverečný účet neobsahuje údaje o nákladoch a výnosoch z podnikateľskej činnosti.

3. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE MESTA

Predložený záverečný účet mesta za rok 2023 spracovaný Odborom ekonomiky, oddelením financií, referátom rozpočtu a účtovníctva MsÚ zahŕňa aj finančné vzťahy k zriadeným príspevkovým a rozpočtovým organizáciám, fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým mesto poskytlo finančné prostriedky svojho rozpočtu na základe Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií.

Na veľmi malom hotovostnom prebytku mesta mal vplyv medziročný nárast výnosu dane z príjmu fyzických osôb o 988 tis. € (predchádzajúci nárast bol 1,257 mil. €), nárast príjmov z miestnych daní a poplatkov o 162 tis. € (pred rokom to bolo +128 tis. €) a vyšší výnos z poplatku za komunálny odpad (+140 tis. €). Na strane výdavkov to boli najmä nižšie výdavky oproti rozpočtu v programoch Služby občanom, Doprava, Šport, Manažment a správa mesta a Kultúra a médiá. Zostatok disponibilných zdrojov v hospodárskom výsledku mesta bol k 31.12.2023 po finančnom usporiadaní vo výške 35 627,42 € (pred rokom to bolo 390 636,83 €). Výsledok bežného rozpočtu, kapitálového rozpočtu a finančných operácií je uvedený v tabuľke č. 1. Finančné operácie sú súčasťou rozpočtu mesta, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov, čerpanie návratných zdrojov financovania a ich splácanie, tieto však nevstupujú do výsledku hospodárenia mesta.

Podľa § 12 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, obec hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu a počas roka kontroluje hospodárenie, monitoruje a hodnotí plnenie programov a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Podstatou rozpočtového hospodárenia je vyrovnaný rozpočet, ak sa v bežnom rozpočtovom roku vytvorí prebytok, tento sa v nasledujúcom období využíva na kapitálové výdavky, či investície do majetku mesta.

Tab. č. 1

REKAPITULÁCIA	2021	2022	2023	2023	2023	(%)
v EUR	skutočnosť	skutočnosť	schv. rozp.	zmen. rozp.	skutočnosť	23/22
Príjmy bežného rozpočtu	32 458 793,40	34 943 819,07	32 687 098	37 458 520	40 834 097,82	116,9%
Výdavky bežného rozpočtu	30 305 899,87	33 315 421,43	30 971 031	35 140 992	37 864 213,50	113,7%
+prebytok/-schodok bež.rozp.	2 152 893,53	1 628 397,64	1 716 067	2 317 528	2 969 884,32	182,4%
Príjmy kapitálového rozpočtu	3 436 821,09	6 772 659,47	200 000	2 815 036	10 297 760,53	152,0%
Výdavky kapitálového rozpočtu	6 989 661,75	9 160 701,94	874 345	9 941 999	14 066 887,93	153,6%
+prebytok/schodok kap.rozp.	-3 552 840,66	-2 388 042,47	-674 345	-7 126 963	-3 769 127,40	157,8%
Príjmové finančné operácie	6 574 474,82	4 283 525,95	645 000	6 496 157	4 769 561,20	111,3%
Výdavkové finančné operácie	1 860 741,63	1 822 936,00	1 686 722	1 686 722	1 954 540,46	107,2%
+ prebytok/-schodok fin.oper.	4 713 733,19	2 460 589,95	-1 041 722	4 809 435	2 815 020,74	114,4%
+ prebytok/-schodok s fin.oper.	3 313 786,06	1 700 945,12	0,00	0,00	2 015 777,66	118,5%
+ prebytok/-schodok bez f.op.	-1 399 947,13	-759 644,83	1 041 722,00	-4 809 435,00	-799 243,08	105,2%
Objem príjmov mesta celkom	42 470 089,31	46 000 004,49	33 532 098,00	46 769 713,00	55 901 419,55	121,5%
Objem výdavkov mesta celkom	39 156 303,25	44 299 059,37	33 532 098,00	46 769 713,00	53 885 641,89	121,6%

V priebehu roka boli vykonané 3 rozpočtové zmeny schválené uznesením MsZ a 3 rozpočtové opatrenia na základe rozhodnutia primátora mesta, po odporúčaní MsR. Všetky zmeny rozpočtu boli vykonané v súlade so Zásadami rozpočtového hospodárenia mesta.

Rozpočtové zmeny na základe uznesení MsZ

I. zmena programového rozpočtu mesta a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2023 – *Mestské zastupiteľstvo v Bardejove dňa 12.4.2023 uznesením č.46/2023* schválilo I. zmenu programového rozpočtu mesta a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2023. Podrobne je táto zmena opísaná v dôvodovej správe k I. zmene rozpočtu 2023. Celkom sa zvýšili príjmy bežného rozpočtu o 122 802 € ,príjmy kapitálového rozpočtu o 1 100 000 €, príjmové finančné operácie sa navýšili o 4 062 776 €, výdavky bežného rozpočtu sa zvýšili o 278 331 € a výdavky kapitálového rozpočtu sa zvýšili o 5 007 247 €.

II. zmena programového rozpočtu mesta a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2023 – *Mestské zastupiteľstvo v Bardejove dňa 27.7.2023 uznesením č.186/2023* schválilo II. zmenu programového rozpočtu mesta a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2023. Podrobne je táto zmena opísaná v dôvodovej správe k II. zmene rozpočtu 2023. Celkom sa príjmy bežného rozpočtu zvýšili o 183 931 €, príjmy z grantov a kapitálového rozpočtu sa zvýšili o 4 885 009 €, znížili sa príjmové finančné operácie o 142 674 €, výdavky bežného rozpočtu sa zvýšili o 2 748 454 € a výdavky kapitálového rozpočtu sa zvýšili o 2 177 812 €.

III. zmena programového rozpočtu mesta a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2023 – *Mestské zastupiteľstvo v Bardejove dňa 30.11.2023 uznesením č.226/2023-M* schválilo III. zmenu programového rozpočtu mesta a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2023. Podrobne je táto zmena opísaná v dôvodovej správe k III. zmene rozpočtu 2023. Celkom sa príjmy z grantov a kapitálového rozpočtu sa zvýšili o 206 650 €, zvýšili sa príjmové finančné operácie o 1 878 937 €, výdavky bežného rozpočtu sa zvýšili 251 350 € a výdavky kapitálového rozpočtu sa zvýšili o 1 834 237 €.

Rozpočtové opatrenia primátora mesta:

(na základe Zásad rozpočtového hospodárenia mesta Bardejov [časť II, článku 6 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia, písm. a)], po prerokovaní v Mestskej rade)

Rozpočtové opatrenie primátora mesta č.1/2023 - na základe Zásad rozpočtového hospodárenia mesta Bardejov [časť II, článku 6 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia, písm. a)], po prerokovaní v *Mestskej rade dňa 20.7.2023, uznesenie MsR č.1/2023* boli vykonané nasledovné zmeny rozpočtu: povolené prekročenie príjmov a výdavkov. Konkrétne išlo o daňové príjmy a v prípade výdavkov, to boli programy Manažment a správa mesta a Cestovný ruch a rozvoj podnikania.

Rozpočtové opatrenie primátora mesta č.2/2023 - na základe Zásad rozpočtového hospodárenia mesta Bardejov [časť II, článku 6 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia, písm. a)], po prerokovaní v *Mestskej rade dňa 21.9.2023, uznesenie MsR č.2/2023* boli vykonané nasledovné zmeny rozpočtu: presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného programového rozpočtu v programoch a v programoch a povolené prekročenie príjmov a výdavkov. Konkrétne sa zmeny týkali programov: Vzdelávanie, Manažment a správa mesta, Životné prostredie a Bývanie.

Rozpočtové opatrenie primátora mesta č.3/2023 - na základe Zásad rozpočtového hospodárenia mesta Bardejov [časť II, článku 6 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia, písm. a)], po prerokovaní v Mestskej rade dňa 26.10.2023, uznesenie MsR č.3/2023 boli vykonané nasledovné zmeny rozpočtu: presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného programového rozpočtu v programoch a povolené prekročenie príjmov a výdavkov. Konkrétne sa zmeny týkali programov Cestovný ruch a rozvoj podnikania, Kultúra a médiá a Sociálne zabezpečenie.

Rozpočtové zmeny boli realizované v priebehu celého roka v súlade s § 15 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu, že v priebehu roka vznikla potreba úhrady, ktorá nebola je v rozpočte zabezpečená, resp. vyššie príjmy umožnili aj vyššie čerpanie v jednotlivých programov. Realizovalo sa aj mnoho presunov rozpočtových prostriedkov medzi jednotlivými položkami.

Najvýraznejšie zmeny neúčelových prostriedkov rozpočtu v r. 2023: (nad 100 tis. €)

Príjmová časť rozpočtu:

- Úvery z Enviromentálneho fondu	3 750 tis. €
- Bankový úver 2023	1 700 tis. €
- Normatív školské zariadenia	1 231 tis. €
- Fond na podporu rozvoja športu	1 100 tis. €
- Riešenie migračných výziev	863 tis. €
- ERDF, zníženie energ. nákladov ZŠ B. Krpelca	772 tis. €
- MK SR, obnova mestského opevnenia	400 tis. €
- Bankový úver 2022	256 tis. €
- Transfer jednorazový stab. príspevok opatr. služba	231 tis. €
- Príspevok na ubytovanie UA	202 tis. €
- Dotácia obciam – inflácia 2023	186 tis. €
- Dotácia asistenti učiteľa	175 tis. €
- Dotácia Predškoláci MŠ	163 tis. €
- Príjmy z predaja pozemkov	155 tis. €
- Kapitálový transfer Vinbarg vnútrobloky	127 tis. €
- Zníženie energ. nákladov ZŠ L. Svobodu	120 tis. €
- Opatrovateľská služba tarifné platy – projekt	114 tis. €
- Prenájom Bardterm	100 tis. €

Výdavková časť rozpočtu:

- Rekonštrukcia ZŠ B. Krpelca	1 259 tis. €
- Zimný štadión – modernizácia a techn. zhodn. - grant	1 618 tis. €
- Chodník Poštárka	653 tis. €
- Obnova mestského opevnenia – dotácia	400 tis. €
- Rekonštrukcia vnútroblokov Vinbarg	379 tis. €
- Rekonštrukcia vnútroblokov Družba	324 tis. €
- Rekonštrukcia rozvodov tepla	218 tis. €
- Príspevok na ubytovanie UA	202 tis. €
- Bapos – nákladné auto	156 tis. €
- Splátka úveru VÚB	155 tis. €
- ZŠ Vinbarg – zelená strecha	155 tis. €
- Zníženie energ. nákladov ZŠ Vinbarg	120 tis. €

- Zberný dvor Štefánikova	118 tis. €
- Rozšírenie mestského cintorína PD	117 tis. €
- Opatrovateľská služba platy – projekt	114 tis. €
- Zelená strecha Športová hala	104 tis. €
- Generel dopravy	100 tis. €
- Bardterm investičné akcie	100 tis. €

Plnenie príjmovej časti rozpočtu

DAŇOVÉ PRÍJMY

Výnos dane z príjmu fyzických osôb bol vyšší ako vlani o 0,988 mil. €, čo umožňovalo samospráve plniť iba základné samosprávne funkcie vyplývajúce zo zákona č. 369/1990 Z. z. a robiť v priebehu rozpočtového hospodárenia len veľmi obmedzené zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia súvisiace so zinkasovaním rozpočtových nadpríjmov.

Vlastné daňové príjmy bez výnosu dane z príjmu prvýkrát v histórii prekročili hranicu 4 milióny eur, dosiahli opäť historicky najvyššiu úroveň (4,022 mil. €), boli splnené takmer presne na 100,2 % zmeneného rozpočtu. Oproti roku 2022 boli vyššie o 391 tis. €. Priaznivo sa plnili príjmy dane z nehnuteľností s medziročným nárastom +162 tis. €, dane za ubytovanie medziročne +75 tis. €, príjmy z poplatku za komunálny odpad boli medziročne vyššie o 141 tis. €. Naopak mierne klesol výnos z dane za psa a za užívanie verejného priestranstva.

Celkom daňové príjmy boli o 1,379 mil. € vyššie. Najväčší podiel na výnose daňových príjmov mal výnos z dane z nehnuteľností 2,438 mil. €.

NEDAŇOVÉ PRÍJMY

Plnenie nedaňových príjmov bolo výrazne lepšie ako pred rokom, keď v medziročnom porovnaní došlo k nárastu týchto príjmov o 0,316 mil. €. Najväčší nárast nedaňových príjmov bol v príjmoch rozpočtových organizácií o 181 tis. €, v meste to bol nárast 135 tis. €.

V príjmoch mesta z podnikania a vlastného majetku došlo k nárastu príjmov najmä z prenájmu budov +68 tis. € a z prenájmu pozemkov +12 tis. €.

U administratívnych poplatkov narástol príjem mesta o 150 tis. €. Prejavilo sa to najmä v príjme z jarmoku + 55 tis. €. U príjmov za školné a stravné materských škôl a detských jasí došlo k výraznejšiemu nárastu príjmov medziročne + 79 tis. €. Príjmy z výťažkov hier a lotérií dosiahli úroveň 89 tis. €.

GRANTY A TRANSFERY

Príjmy z bežných grantov a transferov narástli medziročne o 35 % pričom bežné granty mesta boli vyššie o 35 % a bežné granty zriadených rozpočtových organizácií mesta boli vyššie o 21 %. Najväčší nárast bol u školských normatívov +1,1 mil. €, riešenie migračných výziev +863 tis. €, dotácia na zmiernenie vplyvu inflácie +391 tis. €, opatrovateľská služba +307 tis. €, príspevok za ubytovanie UA +298 tis. €, .

KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Kapitálové príjmy boli v r. 2023 vo výške 10,298 mil. €, čo je o 3,525 mil. € viac ako pred rokom. Z toho boli príjmy z predaja mestského majetku len vo výške 135 tis. € (medziročný pokles o 814 tis. €). Príjmy z kapitálových grantov presiahli 10,163 mil. € (medziročný nárast o 4,339 mil. €). Najväčšie granty sa zinkasovali na zníženie energetických nákladov ZŠ B. Krpelca 1,410 mil. €, vodozádržné opatrenia 1,258 mil. €, cyklotrasa Pod Lipkou 797 tis. €, rekonštrukcia športovej haly 788 tis. €, rekonštrukcia zberného dvora 647 tis. €, z Fondu na podporu rozvoja športu na zimný štadión 741 tis. €

Výdavky programového rozpočtu

Plnenie cieľov a ukazovateľov jednotlivých programov, podprogramov a prvkov je podrobne a obsiahlo hodnotené v hodnotiacej správe záverečného účtu.

PROGRAM 1: Služby občanom

Čerpanie výdavkov celého programu bolo len na úrovni 60% najmä v dôsledku rozpočtovaných, ale v plnej miere nezrealizovaných kapitálových výdavkov (10%) na mestskom cintoríne. V podprograme Matrika sa vyčerpalo 93 tis. €, z ktorých pri tejto prenesenej kompetencii 7% tvoria bežné výdavky financované z vlastných príjmov mesta, čo je 3x menej ako v minulom roku. Tieto výdavky mesta sú v plnej miere vykryté z príjmov z poplatkov za matričnú činnosť, ktoré dosiahli minuloročnú úroveň. Po započítaní príjmov z poplatkov je bilancia príjmov a výdavkov na matriku a register obyvateľstva v pluse 16 tis. €, v minulom roku to bolo viac ako 5 tis. €.

V programe boli investované kapitálové výdavky na mestský cintorín vo výške 34 tis. €. V roku 2023 sa na dotácie pre cirkvi a Komunitnú nadáciu vyplatilo 37 tis. €. Najviac sa šetrilo na cintorínoch, kde sa minulo 139 tis. € (v minulom roku 425 tis. €), z toho v bežnom rozpočte 105 tis. € (v roku 2022 to bolo 112 tis. €).

PROGRAM 2: Bezpečnosť

Šetrilo sa aj v programe Bezpečnosť. Výdavky na mestskú políciu dosiahli 817 tis. €, čo je o 13 tis. € bežných výdavkov menej ako v roku 2022. Investície do rozšírenia kamerového systému, či vybavenia Mestskej polície sa v minulom roku nerealizovali.

Na monitoring kamerového systému sa vynaložili prostriedky vo výške 123 tis. €, čo je približne úroveň predchádzajúceho roka. 60 % tejto sumy tvorili vlastné prostriedky mesta. Príjmy mestskej polície dosiahli takmer 38 tis. €.

PROGRAM 3: Doprava

Šetrenie sa dotklo aj programu Doprava, kde sa vyčerpalo približne 95 % zmeneného rozpočtu. V roku 2023 boli najväčšie prostriedky investované najmä do dopravnej infraštruktúry - chodníky, križovatka a parkoviská (0,961 mil. €). Bežné výdavky na údržbu miestnych komunikácií predstavovali sumu 1,2 mil. €, výdavky na vnútro podnikovú dopravu Baposu dosiahli hodnotu 427 tis. €. V oboch prípadoch došlo medziročne k miernemu nárastu. Najväčším bežným výdavkom programu je vykrývanie straty na mestskú hromadnú dopravu, ktoré dosiahli úroveň 727 tis. €.

PROGRAM 4: Vzdelávanie

Najväčší podiel z výdavkov rozpočtu mesta tvorí tradične program vzdelávanie, v ktorom sa minulo viac ako 53,5 % bežného rozpočtu. Je to jednoznačne historicky najväčší podiel na celkových bežných výdavkoch mesta. To zároveň signalizuje, že priestor na bežné výdavky v iných programoch sa každoročne znižuje.

Financovanie originálnych kompetencií bolo v súlade so všeobecne záväzným nariadením č. 162/2015 o určení výšky dotácie na dieťa a žiaka škôl a školských zariadení na území mesta Bardejov a dosiahlo úroveň 9,996 mil. € (v roku 2022 to bolo 8,29 mil. €, v roku 2021 to bolo 7,4 mil. €). Zabezpečenie prevádzky školských zariadení výrazne ovplyvňuje celkový objem bežných výdavkov rozpočtu mesta a jeho podiel na celkových výdavkoch už niekoľko rokov výrazne stúpa. V roku 2023 sa investovalo do rekonštrukcie a modernizácie siete školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta viac ako 2,991 mil. €.

PROGRAM 5: Šport

K výraznému šetreniu došlo v minulom roku aj v programe Šport, kde sa čerpalo len 86 % zmeneného rozpočtu. Objem finančných prostriedkov programu Šport dosiahol síce úroveň 3,4 mil. €, jedná sa však o medziročný pokles o 0,9 mil. €. Na výstavbu a modernizáciu športovísk smerovalo 0,98 mil. € (v roku 2022 to bolo 2,3 mil. €), na prevádzku športovísk išlo 899 tis. €, čo je o 143 tis. € viac ako pred rokom najmä v dôsledku nárastu cien energií. Na dotácie poskytnuté podľa všeobecne záväzného nariadenia mesta o poskytovaní dotácií išlo 383 tis. €.

PROGRAM 6: Manažment

Šetrilo sa aj na správe mesta, kde sa čerpal rozpočet na úrovni 96% zmeneného rozpočtu. Na správu mesta sa v roku 2023 vynaložilo 3,55 mil. € bežných výdavkov, čo tvorilo iba 9,4 % výdavkov bežného rozpočtu (v roku 2022 to bolo 10,5 %, v roku 2021 - 11,1 %). Nevyplatili sa odmeny zamestnancom a dlhodobé výdavky na údržbu a vybavenie mestského úradu sa na veľmi nízkej úrovni a neustále sa znižujú. Na výdavky kapitálového rozpočtu tohto programu bolo minutých 151 tis. €.

PROGRAM 7: Cestovný ruch a rozvoj podnikania

V tomto programe bolo čerpanie výdavkov na úrovni zmeneného rozpočtu. Prevádzkovanie mestského hnedého parku sa prejavilo vo výdavkoch na úrovni 99 tis. €, čo je znamená medziročný pokles o 30 tis. € a tieto výdavky klesajú už druhý rok po sebe. Opätovne sa výrazne zlepšila bilancia hospodárenia hnedého priemyselného parku, ktorá bola v roku 2023 v pluse 66 tis. € (v roku 2022 to bolo +32 tis. €, v roku 2021 -56 tis. €). Príjmy za daň za ubytovanie a príjmy KTC tvorili spolu 362 tis. € (medziročný nárast o 71 tis. €), na druhej strane priame bežné výdavky na Kultúrno-turistické centrum, turisticko-informačné kancelárie boli 241 tis. €, čo je nárast oproti úrovni predchádzajúceho roka.

PROGRAM 8: Životné prostredie a územný plán mesta

Najväčšie výdavky programu tvorili bežné výdavky na odpadové hospodárstvo vo výške 1,530 mil. €. Tie každoročne výrazne stúpajú. V roku 2022 boli ešte na úrovni 1,409 mil. €. Za dva roky stúpila ročná úroveň bežných výdavkov o 174 tis. €. Opäť sa nepodarilo dosiahnuť vyrovnanú bilanciu odpadového hospodárstva, keď schodok odpadového hospodárstva dosiahol neuveriteľných 340 tis. €. V predminulom roku to bolo 295 tis. € a rok predtým -274 tis. €. Táto každoročná záporná bilancia sa v tomto roku ešte výrazne prehĺbi, keďže sa nedosiahla dohoda na zvýšení poplatku a náklady naďalej prudko rastú. Do deficitu ešte nie sú započítané vlastné zdroje vo výške 185 tis. € do majetku v oblasti odpadového hospodárstva. V roku 2023 sa na kapitálové výdavky z rôznych zdrojov minulo 824 tis. €, ktoré išli na spolufinancovanie oplôtkov, rozšírenie zberného dvora, čelný nakladač, a drvič stavebného odpadu.

Po modernizácii techniky Baposu boli výdavky na kosenie, hrabanie, zvoz a uloženie zelene na úrovni 614 tis. €, čo je o 27 tis. € menej ako pred rokom. Kvalita aj rýchlosť vykonávania týchto činností sa každoročne zvyšuje.

PROGRAM 9: Verejné osvetlenie

Výdavky bežného rozpočtu boli 287 tis. €, čo je o 18 tis. € viac ako pred rokom. Po výraznom náraste cien elektrickej energie sa mierny nárast dosiahol najmä šetrením na spotrebe. Pokračovalo sa v splácaní dodávateľského úveru vo výške 198 tis. €.

PROGRAM 10: Kultúra a média

Ďalším programom, v ktorom sa v minulom roku šetrilo bola kultúra. Celkové výdavky programu dosiahli len 95 % zmeneného rozpočtu. Kapitálové výdavky neboli žiadne. Napriek úspešnému a pestrému jarmočnému programu sa rok 2023 oproti roku 2022 sa niesol v znamení výrazných obmedzení. Na kultúrne akcie sa minulo 82 tis. €. Rok predtým to bolo 108 tis. €. Výdavky na prevádzku kina Žriedlo predstavovali hodnotu 167 tis. €, kino skončilo s bilanciou -96 tis. €, je to ale o niečo menej ako minulý rok. Výdavky na služby Bardejovskej televízie dosiahli výšku 240 tis. €, čo je o 9 tis. € menej ako pred rokom.

PROGRAM 11: Starostlivosť o pamiatky

Výdavky na pamiatky v bežnom rozpočte dosiahli 126 tis. € (menej o 17 tis. €). Najviac bežných finančných prostriedkov (49 tis. €) minulo na údržbu centrálnej mestskej zóny a prevádzku objektu vo Františkánkom parku (59 tis. €). V kapitálových výdavkoch, ktoré dosiahli úroveň 0,507 mil. € sa najviac prostriedkov vynaložilo na obnovu hradobného opevnenia.

PROGRAM 12: Sociálne zabezpečenie

Objem bežných výdavkov pri zariadeniach seniorov bol 2,323 mil. eur. Pokračuje výrazný nárast výdavkov na opatrovateľskú službu, ktoré dosiahli 613 tis. € (+51 tis. €). Rozpočtové hospodárenie Centra sociálnych služieb bolo v priebehu roka veľmi napäté, stúpa aj investičný a údržbový dlh v budovách zariadení pre seniorov.

Pokračuje aj zhoršujúca sa bilancia opatrovateľskej služby po odrátaní príjmov z poplatkov skončila v mínuse len na úrovni -564 tis. €. Túto negatívnu bilanciu výrazne zmiernila štátna dotácia vo výške 266 tis. €.

Výrazne a rýchlo Stúpajú výdavky na stravovanie dôchodcov v zmluvne zabezpečených prevádzkach. Dosiahli úroveň 67 tis. €. Každoročne sa zvyšujú aj výdavky na sociálnu pomoc (terénna sociálna práca, či inštitút osobitného príjemcu) a výdavky na podporu zamestnanosti. O 14 tis. € sa zvýšili výdavky na mestské detské jasle na úroveň 151 tis. €. Prehĺbila sa aj negatívna bilancia jaslí, keď po započítaní poplatkov je v mínuse už 96 tis. €.

PROGRAM 13: Bývanie a občianska vybavenosť

Bilancia bytového hospodárstva v nájomných bytoch na Vinbargu skončila bola tamer vyrovnaná. Výška nájomného umožňuje vykryť potrebné prevádzkové výdavky ako aj údržbu v nájomných bytoch na Vinbargu. Na bežné výdavky v súvislosti s realizáciou grantov revitalizácia sídlisk sa minulo 75 tis. €, v kapitálových výdavkoch sa minulo 3,944 mil. €. V minulom roku pokračovali aj výdavky na technické zhodnotenie mestského majetku v nájme spoločností Bardterm vo výške 317 tis. € a v užívaní spoločnosti Bardbyt vo výške 40 tis. €.

Finančné operácie

Príjmové finančné operácie

V roku 2023 tvorili príjmy z finančných operácií 4,768 mil. €, čo je o 0,541 mil. € viac ako pred rokom. Nevyčerpané účelové prostriedky z roku 2021 a 2022, ktoré sa minuli v roku 2023, tvorili celkovo výšku 0,977 mil. €.

Čerpanie rezervného fondu bolo vo výške 101 tis. €, fondu spolufinancovania grantov a projektov 110 tis. € a čerpanie fondu ochrany prírody bolo vo výške 77 tis. €. Prijali sa tiež finančné zábezpeky vo výške 366 tis. €.

Čerpali sa aj schválené tuzemské úvery na schválené investičné akcie vo výške 3,052 mil. €. Príjmové finančné operácie negatívne ovplyvňujú bilanciu rozpočtu, keďže sú z nich financované kapitálové výdavky.

Výdavkové finančné operácie

Objem výdavkových finančných operácií bol mierne vyšší ako rok predtým. V minulom roku dosiahol hodnotu 1,955 mil. eur, zatiaľ čo v roku 2022 to bolo 1,82 mil. €. Pokračovalo sa v splácaní návratnej finančnej výpomoci na rekonštrukciu bazénu Vinbarg vo výške 100 tis. €. V roku 2023 sa uhradili splátky úverov vo výške 1,163 mil. €.

5. ZHODNOTENIE STAVU POHĽADÁVOK A ZÁVÄZKOV

Celkovo stúpol objem pohľadávok o 277 tis. €, na úroveň 40,348 mil. €. Pozitívnejším faktom je skutočnosť, že objem záväzkov klesol o 237 tis. € na úroveň 796 tis. €.

Veľmi negatívnym faktorom na druhej strane je, že objem pohľadávok na dani z nehnuteľností za rok 2023 medziročne výrazne vzrástol o 130 tis. €. A negatívom je tiež výraznejší nárast nedoplatkov u poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady o 101 tis. €.

Na strane záväzkov bolo najpozitívnejšie zníženie objemu záväzkov voči dodávateľom o 306 tis. €.

6. STAV MAJETKU MESTA

Celková účtovná hodnota majetku mesta dosiahla hodnotu 113 mil. € netto a medziročne výrazne stúpla o 2,1 mil. €. Viac ako polovicu tohto majetku tvorí dlhodobý hmotný majetok (65,7 mil. €) a z neho najmä pozemky 20 mil. € a stavby 32 mil. €. V obstaraní dlhodobého hmotného majetku je ďalších viac ako 11,7 mil. €. Medziročne tento ukazovateľ klesol o 22%. Vo finančnom majetku, najmä v cenných papieroch a podieloch je účtovne viac ako 5,3 mil. €. Na bankových účtoch mesta bola podľa Bilancie aktív a pasív Mesta Bardejov a zriadených rozpočtových organizácií k 31.12.2023 suma 2,512 mil. €.

Na strane pasív sa znížil stav záväzkov o 1,5 mil. € na hodnotu 15,6 mil. €. Stav dlhodobých záväzkov naopak stúpol o 936 tis. €, stav krátkodobých záväzkov klesol z minuloročných 2,2 mil. € na úroveň 1,9 mil. €.

7. STAV A VÝVOJ DLHU

Stav dlhodobých bankových úverov síce mierne stúpol zo 7,489 mil. € na 7,924 mil. €, ale počas roka sa splatili preklenovacie úvery vo výške 2,316 mil. €. Stav dodávateľských úverov klesol o 325 tis. € na úroveň 2,115 mil. €. Mesto nemá žiadne poskytnuté záruky.

Po začatí splácania návratného finančného príspevku za športový areál na Vinbargu ostáva nesplatený záväzok 600 tis. €. Záväzok z poskytnutej návratnej finančnej výpomoci poskytnutej v dôsledku výpadku výnosu dane z príjmu fyzických osôb vo výške 794 tis. € bol poskytovateľom odpustený.

Úroveň celkovej sumy dlhu mesta dosiahla výšku 29,52 % skutočne dosiahnutých bežných príjmov mesta predchádzajúceho roka, suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov tvorí 5,89 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

Mesto pri používaní návratných zdrojov financovania dodržiavalo v priebehu roku 2023 pravidlá rozpočtovej zodpovednosti v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách a aj Čl. 5 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a svoj rozpočet zostavuje a zverejňuje v súlade s Čl. 9 uvedeného zákona.

8. ZÁVER

Mesto v roku 2023 zabezpečovalo výkon samosprávnych funkcií a úloh preneseného výkonu štátnej správy v rámci finančných možností schváleného aj zmeneného rozpočtu na rok 2023 a financovalo ich v rozsahu stanovenom zákonom.

Mesto v roku 2023 hospodáril so schodkom rozpočtu 799 243,08 Eur. Hotovostný prebytok vrátane finančných operácií predstavuje hodnotu 2 015 777,66 Eur. Po odpočítaní finančných prostriedkov, ktoré je mesto povinné v zmysle zákona účelovo viazať na určených účtoch vo výške 1 979 580,24 Eur, predstavuje disponibilný zostatok finančných prostriedkov sumu vo výške 36 197,42 Eur. Mesto je v zmysle § 2 a § 10 a s prihliadnutím k § 16 zákona o rozpočtových pravidlách povinné vytvárať rezervný fond najmenej vo výške vo výške 10 % z prebytku disponibilného rozpočtu, pričom o použití prebytku rozpočtového hospodárenia rozhoduje mestské zastupiteľstvo.

Predkladateľ záverečného účtu navrhol podľa § 15 zákona o rozpočtových pravidlách, aby bol z prebytku rozpočtu vytvorený prídel do Rezervného fondu vo výške 11 275,43 € a do Rezervného fondu bytov Vinbarg prídel v sume 24 351,99 € a do Fondu ochrany prírody 570,00 €.

Návrh záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2023 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa §16 ods. 5 uvedeného zákona. Pri overení dodržiavania povinností mesta podľa zákonov o rozpočtových pravidlách neboli zistené žiadne porušenia týchto zákonov. Je možné konštatovať, že návrh záverečného účtu je z formálneho a obsahového hľadiska v súlade s legislatívou Slovenskej republiky.

V súlade s ustanovením § 16 odst. 10 písm. a) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov **odporúčam** Mestskému zastupiteľstvu v Bardejove prijať návrh záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2023

Z Á V E R E Č N Ý M V Ý R O K O M :

„Mestské zastupiteľstvo v Bardejove schvaľuje celoročné hospodárenie mesta Bardejov za rok 2023 bez výhrad“.

V Bardejove 28.3.2024

Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór mesta

Tento materiál obsahuje 11 strán.